

vode pocitka

letnik 31, številka 11-12 / 2015

revija za **evangelijsko duhovnost**

Vode počitka

kazalo

- OBLJUBLJENO** 4 Obljuba dela dolg,
poplačilo čaka na upnika
- NEMINLJIVO** 6 Božič — praznik srca, ne pa razuma
- RADOSTNO** 18 Marijino oboževanje

SOČUTNO	22	Sključena žena
POGUMNO	28	Spodbuda k veri
UMEŠČENO	30	Biti v Kristusu
MODRO	38	Modrosti in citati

Peter
Golob,
urednik

Obljuba dela dolga, poplačilo čaka na upnika

Jezus je svojim poslušalcem obljubil veliko lepih reči. Žalostnim je obljubil, da bodo potolaženi. Tistim, ki so hrepneli po pravici je obljubil, da jo bodo našli. Usmiljenim je obljubil, da bodo deležni usmiljenja. Vsem, ki so zaradi vere v Boga zasramovani in trpijo po krivici, je dejal, da bodo obilno nagrajeni. Rekel je, da bo vsak, ki bo vero-

val v Boga in ljubil bližnje kakor samega sebe, nekoč visoko čislán. Vsakomur, ki bo ljubil svoje sovražnike in molil za njih, je obljubil, da bo Bogu toliko drag, da ga bo Bog štél za svojega. Vsem, ki na skrivaj darujejo miloščino in kar se da anonimno sodelujejo v dobredelnih akcijah, je obljubil, da jim bo nekoč velikodušno poplačáno. Tudi za vse molitve, ki jih kdorkoli moli tajno sam pri sebi, je zatrdil, da jih Bog sliši in da bo vsem takšnim molivcem povrnjeno. Velika je tudi ta obljuba, in sicer, da bo vsem, ki drugim odpuščajo prestopke in žalitve, tudi njim samim odpuščeno. Tudi vsako osebno dejanje odrekanja, ki bo narejeno v dobri veri v Boga, bo poplačáno.

Jezus je obljubil, da bo Bog poskrbel za vse osnovne življenjske stvari pri vseh, ki jim bo vera v Boga pomenila najpomembnejšo stvar v življenju. Drugače povedano, vsi, ki bodo Bogu zaupali bolj kot komerkoli in čemerkoli drugemu, bodo deležni Božje skrbi, varnosti in gotovosti. Jezus je obljubil,

da bo vsak človek deležen takšnega tretmaja, kakršnega bo kazal v odnosu do drugih ljudi in nasploh do okolice. To pomeni, kar bo nekdo dajal, to se bo dalo tudi njemu. Obljubil je, da bo vsak, ki bo iskal, našel, in da bo vsak, ki bo prosil, dobil, ter da se bo vsakomur, ki bo trkal, odprlo.

Jezus je obljubil, da bo vsak, ki bo v vseh teh obljubah vztrajal do konca, rešen. In da bo vsak, ki bo priznal svojo vero v Boga, priznan pri Bogu. In četudi bi kdo zaradi tega izgubil življenje, ga bo dobil nazaj. Skratka, vsako dobro dejanje, ki ga bo človek storil zaradi vere v Boga, ga bo dobil zvrhano poplačanega. Jezus je obljubil, da bo vsakemu povrnjeno po njegovem ravnanju v življenju.

Vsem utrujenim in obteženim je Jezus obljubil, da bodo pri njem našli počitek, zlasti počitek svojim dušam. Jezus je rekel, da bo vsakega, ki bo veroval v Boga in ljubil svojega bližnjega, imenoval za svojega brata ali sestro. Jezus je namreč obljubil, da

bo vsak, ki ga posluša in se ravna po njegovih naročilih, obrodil sad, ki mu bo zagotovil večno življenje pri Bogu. Jezus je obljubil, da bo vsak, ki se bo ponižal, povišan, in da bodo skromni postali največji. Jezus je rekel, da bo vsaka skupna molitev z dobrim namenom, uslišana. Jezus je obljubil, da bo vsak, ki je zaradi vere v Boga kaj zapustil ali se čemu odrekel, prejel stoterno več. In povedal je še, da bodo zadnji postali prvi.

Jezus je obljubil, da bo vsak, ki bo vztrajal do konca, rešen. Obljubil je, da bo vsakomur vedno na voljo.

Zaupaj Jezusu in veruj, da je vse to, kar je obljubil, res. V pomoč naj ti bosta naslednji vprašanji: »Kaj izgubim, če je vse to laž? In kaj dobim, če je vse to res?« Jezus je poleg vsega obljubil še to, da bo tudi samo kanček vere v to, kar je povedal, zadostoval, da se bo vse, kar je obljubil, zgodilo.

Zato Blagor upniku, čigar »dolžnik« je Bog.

dr. Daniel Brkič
pastor Evangelijske
cerkve »Dobrega
pastirja« Novo mesto,
superintendent
Evangelijske cerkve v
Sloveniji in profesor
na protestantski
Teološki fakulteti
Univerze v Zagrebu

Božič — praznik srca, ne pa razuma

Te dni sem bral strokovni zapis zgodovinarja in filozofa Iana Lawtona ter mitologa Bruna Bettelheima. Pravita, da ko se človeška družba smrtnikov sooča s pojavi, ki jih ne zna razvozlati in na njih ne more vplivati, poskuša protislovja pojasniti z bajeslovnimi miti. Tudi prizor božične zgodbe, ki jo opisuje evangelist Luka, se nam sprva zdi, kot bi brali kako bajko: Jožef in Marija kot dva popotnika, jasli z deviš-

ko rojenim otrokom, obdanim z živalmi, Jožefove sanje in obisk angela pri Devici Mariji, razsvetljeno nebo in angelsko petje zborov, trije kralji in velika zvezda, ki potuje po nočnem nebu. Legendarni čudežni otrok pa je Odrešenik sveta. Kritiki očitajo, da gre za mit. Manejo si roke, kot da so se končno dokopali do argumenta, ki bo sesul krščanstvo v prah. A ravno s tem si naredijo medvedjo uslugo, pravo škodo, kajti ravno zapisi, ki so opisani kot mit, so izraz neizrekljive resničnosti. To dokazuje strokovnjak Joseph Campbell, ki je večino življenja posvetil študiju mitov. Psiholog Carl Jung pa je dokazal, da so miti dokaz

najgloblje kolektivne nezavedne sfere celotne človeške družine. Zato nas ne sme motiti, da je resnična zgodba o Jezusovem rojstvu povišana v kategorijo mita, pri čemer ne smemo narediti napake, da bi trdili, da gre za mit in da miti ne izpovedujejo resničnosti. Nasprotno, prav tak način izražanja izraža najglobljo duhovno resnico. Zato ne preseneča, da miti zunaj Svetega pisma opisujejo čudežna rojstva, velika junaška dejanja herojev, vstajenja od mrtvih ter skrivnosti človeškosti in božanskosti. Takšne legendarne zgodbe pa so tako preproste in enostavne, da jih razumejo celo otroci, in presegajo jezik, kulturo, filozofijo in vero. So tudi izraz neizrekljivega hrepenenja in dokaz, da je človek neozdravljivo religiozno bitje, ki intuitivno teži k Bogu.

Ko beremo božični evangelij, moramo upoštevati dejstvo, da tisti hip tam niso bili filmarji, novinarji, kronisti, niti zgodovinarji. Ko se je pokazala potreba po zapisu avtentičnega pričevanja vere, je izobraženec Luka ta poročila zbral, jih uredil in zapisal. (Lk 1,1-

4) Tako je betlehemeski hlev resnica na drugačen način. Če bi šlo za človeško izmišljotino, bi bili evangeliji napisani tako, da bi bili prepričljivejši. Ne bi opisovali bede hleva in ne bi bili naklonjeni junaku, ki na koncu sramotno konča na vislicah križa kot poraženec. »Betlehemeski hlev je resnica. Je stvarnost. Ne gre za izmišljotino, kajti človeške bajke niso naklonjene bedi. Še manj pa tesarjevemu sinu, ki se druži z majhnimi ljudmi in na koncu konča na vislicah križa. Človeške bajke poznajo zgodbe, ki bleščijo od zlata, da bi bile prepričljivejše. Prav to nasprotje je dokaz, da gre v evangelijih za zgodovinsko dejstvo, kajti če bi bili evangeliji plod človeške domišljije, bi bili zagotovo povsem drugačni.« (Ernest Bloch) Evangelij presega človeško domišljijo. Govori o Bogu, ki se razodeva v nemočnosti, slabotnosti, šibkosti in popolni nebogljivosti. Ko Jezus na križu pove: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo«, nas to bolj presune in gane, kot če bi takrat čudežno udarila na rimske vojaške strele z neba in jih pokončala. Bog Svetega pisma je povsem drugačen.

Zato se tudi učloveči kot nebogljeno Dete, sredi smradu štale. Ker Bogu je nemogoče mogoče! Nočem biti prodajalec gotovosti, ker so takšni šarlatani zelo nevarni ljudje. Mislijo, da branijo vero, čeprav sami vere nimajo. Imajo takšno zahtevo po čistosti, da postanejo krvavo nasilni. Bog pa ne rešuje sveta po pravni, niti po moralni poti, ampak po svojem usmiljenju. Zato se moramo stalno spreobračati k ljubezni. Kajti božič je praznik srca, ne pa razuma. Govori nam o bolečini Božjega srca, o naši zavrnitvi Božje ljubezni. Najbolj boli, ko ljubezen ni ljubljena. Poglejmo, kaj nam sporoča Lukov božični zapis:

»Tiste dni je izšel ukaz cesarja Avgusta, naj se popiše ves svet. To popisovanje je bilo prvo v času, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In vsi so se hodili popisovat, vsak v svoj rodni kraj. (Lk 2,1-3)«

Čas slavno vzvišenega svetovnega cesarja. Evangelist Luka nam hoče povedati, da se je Kristus vpisal v zgodovino človeštva in da prihaja med nas, v konkreten čas in prostor.

Kvirinij je bil cesarski namestnik Sirije, pod čigar oblast je spadala tudi Judeja. Judovski zgodovinar Flavij v svojih Starinah piše, da je bil tak popis prebivalcev leta 6 pred Kristusom. V Apostolskih delih 5,37 pa je Luka zapisal, da se je v času ljudskega štetja dvignil Juda iz Galileje in povzročil vstajo, kajti Judje niso hoteli tujcem izkazovati vdanosti in izvrševati njihovih povelj. Cesarja namreč niso smatrali za boga. (Starine XVII, 42) Takšni popisi so bili vsakih 14 let. Kaj nam s tem sporoča evangelist Luka, ko Jezusovo rojstvo umesti v svetovno zgodovino? Ne zanima ga kronika, sicer bi bil še natančnejši. Sporoča nam, da je v času rimskega cesarja Gaja Avgusta Oktavijana, ki se je razglasil za boga, Bog obiskal svoj narod. Tako kot v času faraona, ko je Bog dvignil Mojzesa. Cesar si je namreč dal častni naziv Avgust, kar pomeni »vzvišeni«. Kot imperator, vrhovni poveljnik vojske, je vzpostavil rimski mir, Pax Romana, a se je sredi njegovega navideznega miru rodil pravi Princ miru, Jezus Kristus. Evangelij sporoča, da je samo suvereni Bog

absolutni gospodar svetovne zgodovine, ki ima zadnjo besedo, ne pa cesar, čeprav se razglša za boga.

Medtem ko se je cesar valjal v zlatu, sijaju in moči, se je pravi Kralj spustil v štal, v zakotnem kraju. Hotel je postati nižji od vseh na zemlji. Tudi zadnji dan svojega zemeljskega življenja je opral noge svojim učencem, da bi jim pokazal veličino služenja. V svetu moči, kjer skušamo pokazati, da smo večji, boljši, lepši in pametnejši od drugih, nas Največji uči ponižnosti. Rojeno Dete sporoča, naj ne tekmujemo, naj se ne ločujemo in naj nikogar ne izključujemo. Jezus nam sporoča: »Prijetelji, vi ste najpomembnejši. Jaz bolj skrbim za dobro drugih kot pa zase.« Za razliko od cesarja in judovskega kralja Heroda, ki je bil krvoločni tiran, Bog prihaja k nam kot nemočen in nezaščiten. Herod ga hoče že kot otroka ubiti. V Svetem pismu je mnogo reči, ki jih jaz ne bi nikoli naredil, Bog pa jih je. Nebeški Oče je vedel, da Herod načrtuje dojenčka Jezusa ubiti. Tudi to je bilo pod Božjim nadzorom. A Bog Jožefu ni naročil, naj

samó moli in mu zaupa, in se bo vse dobro končalo. Jožef in Marija sta morala za zaščito narediti konkretno stvar. Jožef ni v zanosu molil, naj Bog naredi, da bi dobil kralj Herod srčni napad, s čimer bi bil problem rešen, na stotine nedolžnih otrok pa bi ostalo živih. Evangelij nam govori o realnosti človekovega življenja. Na svetu se stvari ne odvijajo tako kot bi hoteli mi. Niti za Božjega Sina se niso. Rojen je bil v štali. Celu najsiromašnejše osebe kaj takšnega ne doleti. Zakaj je Najvišji, ki je lahko vso večnost načrtoval, kako se bo rodil njegov Sin, dopustil, da se rodi v štali? Zakaj je dopustil, da so bile vse sobe v Betlehemu zasedene, preden sta vanj prispela Jožef in Marija? Ali bi bilo za Vsemogočnega pretežko prihraniti eno prazno sobo? Mi imamo toliko tožb zoper Boga: »Bog, zakaj nisi zame tega naredil drugače?« In potem nam Gospod odgovarja z dogodki iz Jezusovega življenja. Želi nam pokazati, da naj človek kot Adamov potomec živi tako kot Bog želi. Ne pa, da nam to pokaže cesar Avgust ali pa kralj Herod. Želi, da živi-

mo življenje, ki je odvisno od Boga. To pa je življenje zaupanja, po veri. Božji Sin ni imel kam glave nasloniti. Zakaj? Da osramoti našo prevzetnost, napuh, slo po moči, nasilju in bogastvu. Cesar Avgust je s popisom prešteval podanike zato, da od njih pobiral davke, novi Kralj pa sam plačuje ceno za nas. Za cesarja smo ljudje samo statistične številke, za Boga pa smo vredni dostojanstva. Cesar ljudstva podjarmlja, Bog pa osvobaja in razglaša leto Gospodove milosti in jetnike spušča na prostost. Bog uporablja človeški načrt za uresničitev svojega načrta odrešenja. Cesar je ljudi prešteval, ker je vzpostavljal svoje minljivo cesarstvo, Bog pa ne prešteva, ker vlada z ljubeznijo. Cesar je vpisoval v svoj register, Bog pa v knjigo večnega življenja. Cesar Avgust je bil posvojeni sin velikega Julija Cezarja, ki mu je rimski senat leta 27 pr. Kr. izglasoval titulo »vzvišeni«. S tem je samega sebe razglasil za boga čez vso zemljo. Potreboval je davke za veliko vojsko, da bi ohranjal red in mir ter tako užival v palači. Kako drugačen je rojeni Kralj v hlevu.

Tudi Jožef je šel iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, ker je bil iz Davidove hiše in rodbine, da bi se popisal z Marijo, svojo zaročenko, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, so se ji dopolnili dnevi, ko naj bi rodila. In rodila je sina, prvorojenca, ga povila in položila v jasli, ker v prenočišču zanj ni bilo prostora. (Lk 2,4-7)

Čas težav. Jožef in Marija sta ubogala zemeljski ukaz sebičnega poganskega cesarja. Nista bila fanatična vneteža kot so bili goreči vstajniki in protestniki, zeloti in Makabejci. Jezusova starša nista rušila oblasti, ampak sta se podrejala avtoriteti. Jožef bi lahko zahteval svoje pravice. Mi bi se borili, prerekali, ugovarjali, iskali zakonske luknje, pisali v časopis in bi protestirali ... Klicali bi varuha človekovih pravic, poslance, kongresnike, socialno službo, zbirali bi peticijo za referendum. Pritoževali bi se čez oblast. Povsod bi kazali sliko svoje noseče žene, šli bi na ustavno sodišče, ker da je to, kar se nam dogaja, nepošteno, nečloveško, nedostojno, krivično in nepravilno.

čeno. Pravdali bi se, kako rimsko cesarstvo uničuje, pustoši in ne spoštuje majhnih ljudi. Sklicevali bi se na svojo kraljevsko modro Davidovo kri, na Jožefovo linijo. Predstavljam si, kako je Jožef na svojo tesarsko delavnico v Nazaretu obesil obvestilo: »Šel sem podpret davčno zakonodajo, pobiranje davkov, plačat prispevke, kmalu se vrnem.« Vzel je Marijo, kovček, osla in krenil na dolgo pot v Betlehem. Brez pritoževanja, nerganja, godrnjanja, kljubovanja in upornišva. Z vso poslušnostjo in pokorščino. Zaradi tega je imel Jožef težave. Če bi goljufal, potvarjal in krivenčil, ne bi imel težav. Njegova poštenost ga je

privedla v težko situacijo. Zares narobe svet! Če bi ostala doma, v Nazaretu, in se ne bi šla popisat, ne bi bila brezdomca. Tako pa se zanju ni našlo prostora. Vedno naletiš na težave, če hočeš pobožno, pošteno in bogaboječje živeti. Bog, zakaj gre goljufom bolje? Ali se sploh splača evangeljsko živeti? Kajti samo še na slabše je šlo.

Jožef, ki je iz Davidovega rodu, se je moral javiti v Betlehemu, v hiši kruha, v Davidovem mestu. Marijina prisotnost v Betlehemu pa ni bila nujna. Lahko bi ostala pri Elizabeti in bi se izognila klevetam. Luka pravi, da je bila Marija zaročenka (ne pa žena),

ker evangelist Matej 1,25 pravi, da je Jožef vzel Marijo k sebi kot ženo šele tedaj, ko je rodila Jezusa, in jo je šele takrat »spoznal«. To govori tudi o njunem spoštovanju moralne čistosti. Šla sta na 80 kilometrov dolgo pot, več dni trajajočo, navkljub Marijini nosečnosti. Svetovni cesar Avgust je bil orodje v Božji roki, da se je lahko spolnilo Pismo, napovedano po prerokih, da se bo Mesija rodil v Betlehemu. Sicer bi se rodil v Nazaretu. A ko sta prišla na cilj, zanju ni bilo prostora. Ali vam to zveni znano? Zaloputnejo jima vrata pred nosom, norčujejo se, ne razumejo ju, nimajo sočutja, modrujejo, kritizirajo ju in pametujejo, Bog pa je tiho. Takrat smo na tem, da bi Bogu vrnili vstopnico za v nebesa: »Bog, po vsem tem me ne čudi, da imaš tako malo prijateljev.« Za Stvarnika nebes in zemlje v gostišču ni bilo prostora, za vlačuge, pijance in lopove pa ga je bilo dovolj, kajti tedanja prenočišča so bila znana po tem. Višji kot Avgust, najvišji Božji Sin, se je rodil v blatu in smradu, ne pa v palači. Evangelist Luka vsekakor ne piše evangelija prosperitete. Kako to, da

nebeški Oče ni bolj poskrbel za svojega Sina. Kje so zdaj čudeži? Kje je zdaj blagostanje? Kje je zdaj varnost? Zapisano je, da je Marija prvorojenca vsega stvarstva položila v jaslje.

Mi ne moremo dojeti bogastva Božjih skrivnosti. O Bogu lahko samo jecljamo. Kaj bi bilo z nami, če Stvarnik ne bi hotel postati stvaritev? Če se nam nevidni Bog ne bi na prvi božič razodel v podobi človeka? Stvarnik je hotel doživeti človekovo izkustvo. Celó do samega brezna smrti. Bog se je v svobodi svoje ljubezni odločil za tak prihod med nas. Vsi drugi bogovi so zato pod ravno krščanskega Boga. To, da Bog Stvarnik postane stvaritev, pozna samo krščanstvo. Kaj takšnega se zdi drugim bogovom nedostojno in neprimerno. Zato je sporočilo božiča edinstven Božji klic človeku. Nanj se ne odzivamo iz nuje, koristi ali pa iz strahu, ampak iz čiste svobode, brez katere ni prave ljubezni. »Svobodni Bog hoče svobodni odziv svobodnega človeka; vse drugo je pod nivojem Boga in človeka.« (Stjepan Kušar)

V istem kraju so pastirji prenočevali na prostem in čez noč stražili pri svoji čredi. Gospodov angel je stopil k njim in Gospodova slava jih je obsijala. Zelo so se prestrašili. Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se! Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod. To vam bo v znamenje: naši boste dete, povito in položeno v jasli.« In nenadoma je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki je hvalila Boga in govorila: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.« (Lk 2,8-14)

Čas angelskega petja. Evangelist Luka sporoča, da ko smo sredi največjih težav, nebo poskrbi za pesem. Takrat se odprejo nebesa. Gospodov angel je stopil na zemljo – verjetno Mihael, ki je vedno ključen v trenutkih zgodovine odrešenja, medtem ko je angel Gabriel prinesel oznanilo Mariji. V božično zgodbo vstopijo pastirji z dna družbene lestvice. A prav oni so v Otroku prepoznali velikonočno Božje Jagnje, ki bo umrlo za odkupitev

naših grehov. Zakaj je Jezus prišel na svet? Sam je odgovoril, ko je rimske-mu oblastniku Pilatu rekel: »Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da pričujem za resnico.« (Jn 18,37) »Postava je bila namreč dana po Mojzesu, milost in resnica pa je prišla po Jezusu Kristusu!« (Jn 1,17) Zakaj je prišel? Da reši, kar je izgubljeno.

Pastirji so se prestrašili. Imamo zapisano besedo »fobos«. Človek se težko sooči z nadnaravnim. Zato nebo odgovarja: »Ne bojte se!« Čeprav je ves svet v strahu in se vse ruši, ima Bog zadnjo besedo: »Danes se vam je rodil Odrešenik ...!« Zato apostolska veroizpoved pravi, da ni ustvarjen, ampak da je rojen; ker je pravi Bog od pravega Boga. In nenadoma se je pridružila še množica angelov s pesmijo: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji.« Čeprav je vladal cesar Avgust, znan po svetovnem rimskem miru Pax Romana, ni bilo miru. Sploh pa ne v dušah ljudi. Tako kot danes ne. Mir je možen samo takrat, ko ljudje damo najprej Bogu slavo. Cesar daje mir na kopnem in

na morju, ne more pa dati miru v srcu, po katerem vsak človek hrepeni. Ta mir prinaša Knez miru. (Iz 9,5) To je mir, ki ga svet ne more dati in pre-sega vsak razum. Vsi si želimo, da bo več miru v svetu. Spravimo se z Bogom in z bližnjim, pa bomo živeli v miru. »Ni miru – govori Gospod – za krivičnike!« (Iz 48,22) »Ker smo torej opravičeni iz vere, živimo v miru z Bogom po našem Gospodu Jezusu Kristusu.« (Rim 5,1)

Ko so angeli šli od njih v nebo, so pastirji govorili drug drugemu: »Pojdimo torej v Betlehem in poglejmo to, kar se je zgodilo in kar nam je

sporočil Gospod!« Hitro so odšli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, položeno v jasli. (Lk 2,15-16)

Čas akcije. Angeli so izginili v nebesa, pastirji pa so takoj krenili na pot. Zapisano je, da z naglico. Hiteli so. Niso se obotavljali. Komaj so čakali, da bi videli Jezusa. Želim si, da bi bili mi vsi kot tile pastirji. Ko so slišali veselo novico evangelija, so tekli in takoj ukrepali. Niso čakali niti jutra. Bili so verniki akcije. Niso imeli naslova Jezusove staje, staj pa je bilo veliko. A so bili poslušni. Angeli tega veselega oznanila niso oznanili cesarju, kralju, niti verskemu plemstvu, ampak

sodrgi in ničvredni svojati. Ravno takšni, pastirji, so tako postali prvi evangelisti, misijonarji. Drug drugemu so govorili: »Pojdimo!« Kaj pa govorimo mi? Molčimo ali oviramo in kritiziramo? Smo sploh še navdušeni? Oni so našli znamenje, Dete, povito v plenicah. In šli so na pot vere: »Pojdimo in pogledajmo, kaj se je zgodilo.«

Ko so to videli, so povedali o besedi, ki jim je bila rečena o tem otroku. In vsi, ki so slišali, so se začudili temu, kar so jim povedali pastirji. Marija pa je vse te besede shranila in jih premišljevala v svojem srcu. In pastirji so se vrnili ter slavili in hvalili Boga za vse, kar so slišali in videli, tako, kakor jim je bilo rečeno. (Lk 2,17-20)

Čas Božjega opravičenja. Pastirji so postali navdušeni evangelisti s strastjo. In to prav tisti, ki niso mogli biti v tedanji kulturi niti verodostojne priče na sodišču. Ali bi bili mi toliko poslušni? Ali bi šli v Betlehem oznanjat, kaj se je zgodilo? Ali bi se otresli vseh predsodkov, kaj si bodo o nas mislili ljudje? Pričevati o Jezusu je privilegij.

Oni so si to šteli v čast. Tudi Jožef in Marija sta se čudila. S tem sta zvedela in dobila potrditev, da sta v Božjem načrtu. Jožef bi lahko zahteval, da ga zdaj čislajo kot Davidovega potomca, po katerem je prišel obljubljeni Mesija. Marija pa bi lahko zahtevala najboljšo sobo v gostilni, in to brezplačno, ter da jo po Božje častijo. A je raje o tem tiho premišljevala in vse te besede shranila v srcu. Gotovo je imela veliko za premišljevati o svojem življenju, kaj je Bog naredil najstnici. Lahko bi jo zaneslo in bi tekala naokoli in se hvalila: »Poglejte, Bog me je uporabil kot posodo v svoji roki. Poglejte, rodila sem Mesijo, zdaj me morate upoštevati in malikovati. Bog me je blagoslovil in opravičil moje stanje, ker ste imeli toliko za govoriti proti meni v moji nosečnosti, da sem prevarala zaročenca in da sem grešnica ...« Ona je bila tiho in je premišljevala v srcu. Sodbo je prepustila pravičnemu Bogu. Običajno se radi hvalisamo s svojimi sposobnostmi in z darovi, kaj Bog dela skozi nas, in zahtevamo spoštovanje. Kaj pa pastirji? Vrnili so se nazaj. Sami glagoli. In slavili in

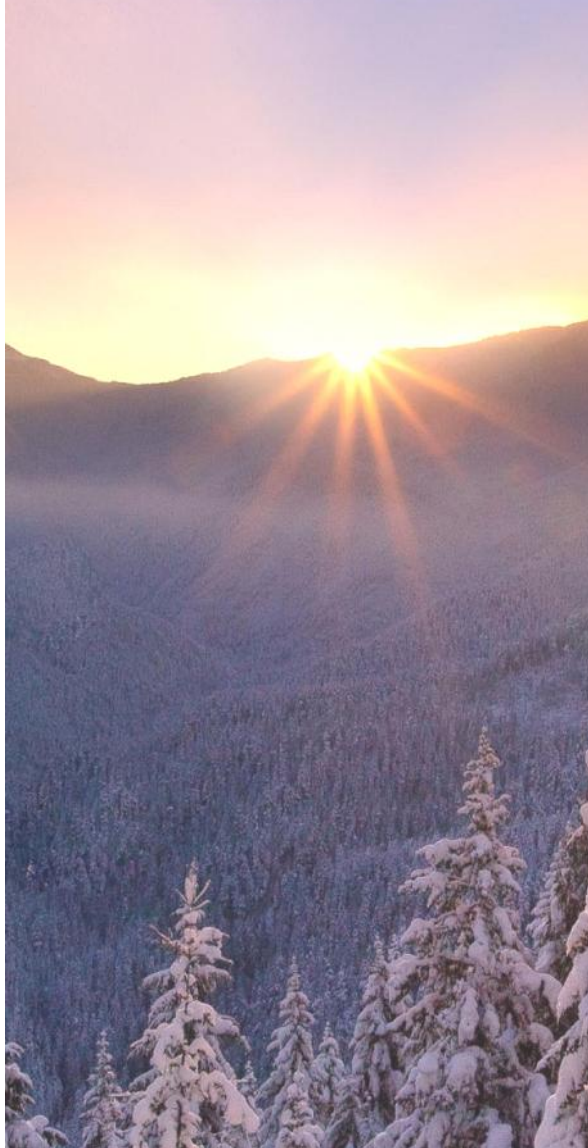
hvalili so Boga. Korenito so se spremenili. Postali so povsem novi. Vse je bilo spremenjeno, le star naslov je ostal isti. Vrnili so se k čredi. To mi je všeč. Ni jih odneslo v Afriko kot misijonarje, češ, mi smo zdaj nekaj več, mi smo boljši, mi imamo preroško besedo in razodetje, videli smo angele in celo rojenega Odrešenika. Kaj nam mar za ovce. Nasprotno, postali so delovni oboževalci Boga. Vrnili so se v gnoj, v smrad. Niso šli slavit Boga v tempelj, ločeno od njihove vsakdanjosti. Luka je zapisal, da so se vrnili tam, kjer so bili. Ampak drugačni in opravičeni.

Čas moje odločitve glede božiča. Kaj se dogaja z mano dan po božiču? Za božične pastirje je trajal božič celo leto, celo življenje. Tudi mi se moramo vrniti nazaj v pisarno, v učilnico, v tovarno, v svojo sosesko, na svoje delo, k družinskim dolžnostim, k hišnim opravilom, na njivo, v hlev, v laboratorij, v bolnišnico, v cerkev, k študiju, na gradbišče, v banko, v parlament. Vrniti se moramo nazaj v svojo rutino, ampak novi. Ne pa se izoli-

rati od sveta. Odločiti se moram, ali je zame božič evangeljska resnica ali pa le bajeslovni mit? Odločiti se moram, ali bo Ljubezen ljubljena ali pa zavrnjena? Kajti za preteklost nisem odgovoren, za prihodnost pa sem.

Naj nam pri tem pomaga zgodba. Nek deček je izdelal majhno jadnico in jo veselo postavil na jezero, nakar jo je veter na hitro porinil tako daleč, da je deček več ni mogel ujeti. Čez nekaj dni je deček zagledal svojo jadnico v izložbi trgovine z rabljenimi predmeti. Prodajalcu je skušal pojasniti, da je jadnica, ki je imela celó njegov podpis, njegova, a zaman. Prodajalec je vztrajal, da lahko jadnica postane njegova le, če jo kupi. A cena jadnice je bila visoka. Deček kljub vsemu ni odnehal, saj mu je jadnica veliko pomenila. Začel je zbirati denar in čez čas je jadnico, ki je bila itak njegova, kupil. Ko jo je držal v roki, je zavpil: »Ti si dvakrat moja! Moja si, ker sem te jaz izdelal in moja si, ker sem te ponovno kupil.« Podobno se je zgodilo na prvi božič z nami. Božje stvarstvo smo. Bog nas je ustvaril svobod-

ne in na našo svobodo je bil ponosen, vendar smo odtavali in se izgubili. Odpluli smo. A ga ni nič zaustavilo, da nas ne bi iskal in nas ponovno imel. Kajti Bog nas je ljubil preden nas je ustvaril. Z učlovečenjem svojega edिनorojenega Sina je bil pripravljen plačati največjo ceno, samo da nas spet ima. Stvarnik je postal stvaritev za nas, da bi se samopodarjal. Bistvo samopodaritve je v tem, da samega sebe daruješ drugemu. Lahko bi ustvaril novo stvarstvo, a ljubi nas, ravno takšne kot smo. To je vesela novica vsakega božiča. Kajti Bog je tako vzljubil ta svet, da je dal za nas svojega Sina ... (Jn 3,16) Zanj niso previsoka cena niti skromne jasli niti križ, samo da nas spet ima. Tudi meni govori: »Ti si dvakrat moj! Moj si, ker sem te jaz ustvaril in moj si, ker sem te odkupil.« Kajti prvenstveno nismo ustvarjeni zato, da bi mi ljubili Boga, ampak da on ljubi nas. Bog si je upal in tvegati postati človek. Vzel je našo naravo, naše telo in našo kri. Postal je »Bog v naši koži«, zato nas razume. Zato sočustvuje z nami. Božič je rojstni dan najbolj ljubečega človeka, ki

je kdaj koli živel na planetu Zemlja. Ljudje se od vedno sprašujemo, kateri jezik Bog govori? Krščanski Bog govori samo en jezik, jezik ljubezni. Ta jezik moramo govoriti tudi kristjani. Zato je božič praznik srca, ne pa razuma.

Lea Brkič
 evangelijska
 pastoralna delavka,
 animatorka in
 moderatorka na
 področju družbenih
 dejavnosti
 Evangelijske cerkve
 v Novem mestu

Marijino oboževanje

Moja duša poveličuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Odrešeniku... Kajti velike reči mi je storil Mogočni in njegovo ime je sveto... Njegovo usmiljenje je iz roda v rod nad njimi, ki se ga bojijo. (Lk 2,46)

V božičnih dogodkih je Marija, ki je rodila Jezusa, velikokrat v središču pozornosti. Bila je mlado dekle, ki je bilo pripravljeno sprejeti velik izziv: najprej roditi Mesijo in s tem postati posebna mati, saj je bil Jezus kot

otrok spočet na nadnaraven način. Potem pa je postala še »običajna« mama ostalim otrokom, ki jih je rodila. Lahko bi postala ponosna na to, da je ravno njo Bog izbral za to, da rodi Mesijo. Nič posebnega ni bila, niti ni izhajala iz neke posebne rodovine. Bila je povsem preprosto mlado dekle, ki si je prav gotovo želelo ustvariti družino skupaj z zaročencem Jožefom. Toda pripravljena je bila, da najprej uresniči Božji načrt v svojem življenju. Ko je že vedela, da bo njena življenjska pot nekoliko drugačna, kot si jo je zamislila, je izrekla čudovito hvalnico, ki je pravzaprav njeno oboževanje Boga.

Velikokrat se sprašujemo: »Kako pravilno oboževati Boga?« Veliko knjig je napisanih na to temo in ravno ta tema je predmet mnogih razprav. Včasih smo od vsega tega že tako zmedeni, da se sprašujemo: »Ali sploh znamo Boga pravilno oboževati?« Morda pa bi letošnji božič osvojili oboževanje, kakršnega je poznala Marija, Jezusova mama. Njeno oboževanje je bilo zelo preprosto, iskreno in vsakomur razumljivo. Ravno v tem je globina oboževanja. V njem ni leporečja, s katerim bi želela navdušiti Boga in ljudi. Njeno oboževanje tudi ni pridiga, s katero bi nam želela povedati, kako je potrebno Boga oboževati. Njena hvalnica ni ponavljanje enih in istih besed ali stavkov, ki si jih mimogrede zapomnimo. Njena hvalnica je resnični izraz njenega osebnega doživetja Boga. Zato ga lahko obožuje tako, da govori o tem, kaj vse je on storil za njo. Ona za oboževanje ne potrebuje doživetja nekoga drugega. Njena osebna doživetja z Bogom so dovolj velik razlog, da lahko »njena duša poveljuje Gospoda in se njen duh raduje v Bogu«. Pomembno dejstvo je, da

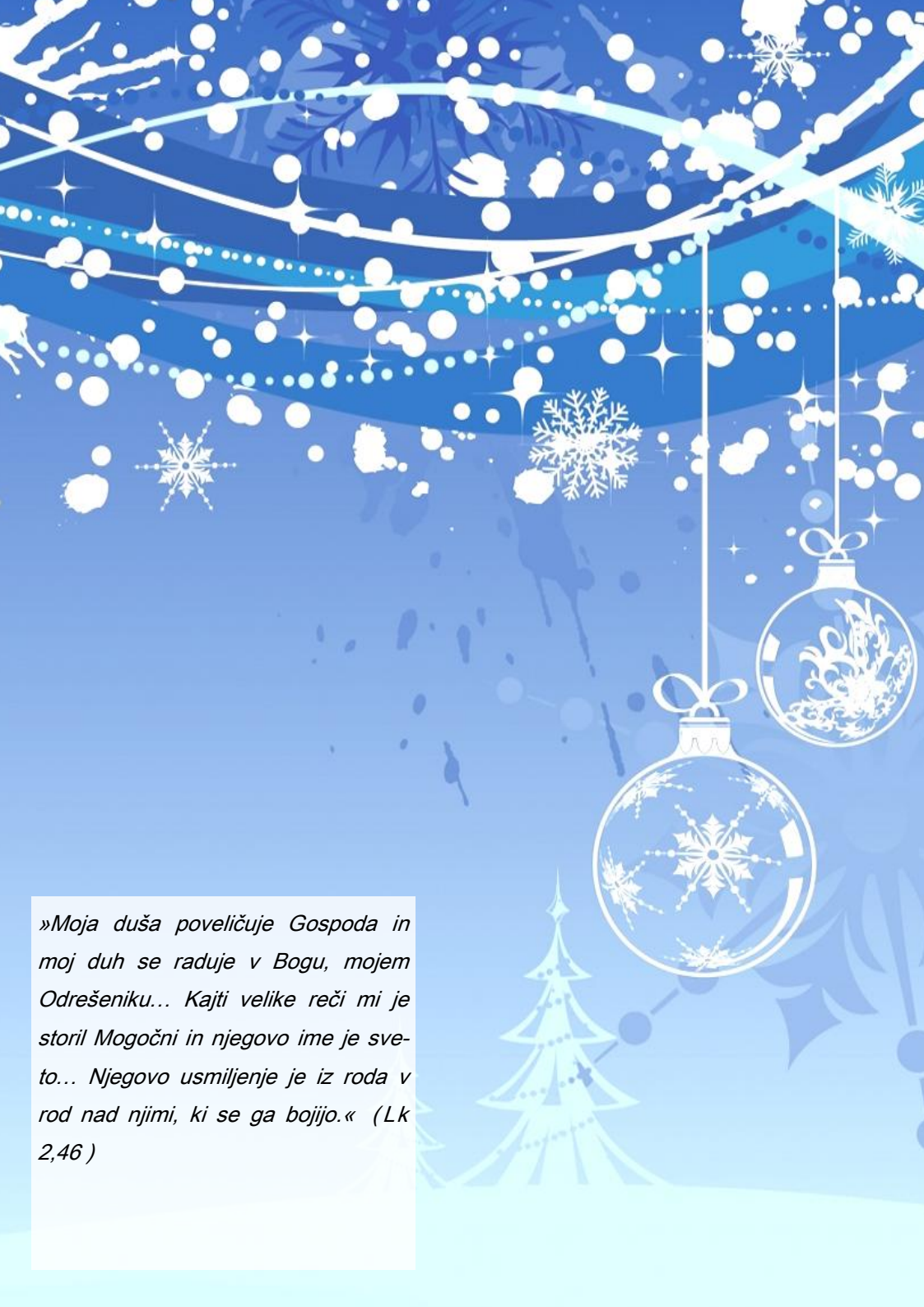
Marija ne obožuje Boga zato, ker je rodila Jezusa, ampak obožuje Boga, ker je Jezus njen Odrešenik. S svojim oboževanjem vso pozornost obrača na Boga in ne nase.

Ko razmišljamo o tem, kaj vse je Bog storil v naših življenjih, potem ne moremo ostati ravnodušni in brez besed pred njim. Morda je razlog, da ne moremo Boga oboževati ravno v tem, da smo sprejeli dejstvo odrešenja kot nekaj samo po sebi umevnega. Vendar je naše odrešenje rezultat Božjega usmiljenja, ki traja iz roda v rod, kot pravi Marija v svoji hvalnici. Hvala Bogu, da se Božje usmiljenje ni ustavilo v prvem stoletju, ampak sega tudi v naše stoletje. Samo zaradi Božjega usmiljenja je Marija rodila Odrešenika in samo zaradi Božjega usmiljenja je Odrešenik postal tudi moj osebni Odrešenik. Ali ni to dovolj velik razlog, da tudi jaz lahko rečem: »Veliko reč mi je storil Mogočni.«

Naj bo letošnji božič prelomnica v naših življenjih, da znova dojamemo veličino Božjega usmiljenja in dela

odrešenja v naših življenjih. To naj bo naš najpomembnejši razlog za oboževanje. Ni nam potrebno iskati vzorcev oboževanja na vseh mogočih internetnih straneh. Zazrmo se v lepoto Marijinih skromnih besed oboževanja, ki pa so izraz globokega spoznanja veličine Božje odrešenja. In jih ponovimo skupaj z njo:

*»Moja duša poveličuje Gospoda in
moj duh se raduje v Bogu, mojem
Odrešeniku... Kajti velike reči mi je
storil Mogočni in njegovo ime je sve-
to... Njegovo usmiljenje je iz roda v
rod nad njimi, ki se ga bojijo.« (Lk
2,46)*

Marija Barborič
 evangelijska
 pastoralna delavka in
 voditeljica molitvene
 skupine v
 Evangelijski cerkvi
 v Novem mestu

Sključena žena

Pred nekaj leti sem med sprehajanjem zagledala neko starejšo gospo, ki se je zaradi sključenosti komaj premikala. Pred tem sem že marsikdaj videla koga, največkrat kakšno starejšo žensko, ki se ji je od starosti ukrivila hrbtenica in je bila sključena. Vendar tako sključenega človeka, kakor je bila ta gospa, še nisem videla. Ta prizor me je tako zaznamoval, da ga imam še vedno pred očmi. Kajti njena sključenost je bila tako težka, da jo je težko opisati. Glavo je imela le nekaj centimetrov od tal. Le s pomočjo palice se je lahko premikala. Po nekaj

metrih hoje se je ustavila, da bi se malo vzravnala. Oprta na palico se je mukoma dvignila le za nekaj centimetrov, vendar je bila še vedno tako sključena, da je imela glavo pri koljenih. Zelo se je trudila, da bi dvignila glavo, da bi lahko vsaj malo videla okolico. Mislim, da je bil to najbolj trpeč obraz, ki sem ga kdajkoli videla. Izraz njenega lica je bil tako boleč, da me je močno pretresel. Ta prizor me je tako šokiral, da sem kar stala in strmela. Svetopisemski odlomek iz Lukovega evangelija, ki govori o sključeni ženi in ki jo je Jezus ozdravil, mi je od takrat veliko bolj razumljiv. Kajti v ženi, ki jo je Jezus ozdravil, si zamišljam ženo, ki sem jo takrat srečala

na sprehodu. Preberimo sedaj svetopisemski odlomek, ki ga omenjam.

V soboto je [Jezus] učil v neki shodnici. In glej, tam je bila tudi žena, ki je že osemnajst let imela duha bolezni. Bila je sključena in se sploh ni mogla vzravnati. Ko jo je Jezus videl, jo je poklical k sebi in ji rekel: 'Žena, rešena si svoje bolezni.' Položil je nanjo roke in takoj se je vzravnala in slavila Boga. Oglasil pa se je predstojnik shodnice. Nejevoljen je bil, ker jo je Jezus ozdravil v soboto, in je govoril množici: 'Šest dni je, v katerih je treba delati. Ob teh dneh torej prihajajte in se dajajte zdraviti, ne pa na sobotni dan.' Gospod pa mu je odgovoril: 'Hinavci! Ali ne odveže vsak od vas v soboto svojega vola ali osla od jasli in ga žene napajat? Te pa, ki je Abrahama hči in jo je satan zvezal za – poslušajte – osemnajst let, ni bilo potrebno rešiti te vezi na sobotni dan?' Ko je to govoril, je bilo vse njegove nasprotnike sram, vsa množica pa se je veselila vseh veličastnih reči, ki jih je delal. (Lk 13,10-17)

Jezus je rad izzival religiozne ljudi, ki so imeli le obličje pobožnosti, v srcu pa so bili daleč od Boga, ki so se oklepali postave ter človeških zapovedi in prepovedi, a so bili brez usmiljenja. Jezus je najrajši ozdravljajal ob sobotah. Tako ga lahko v odlomku vidimo, kako na sobotni dan vstopa v neko shodnico in uči množico, ki se je takrat zbrala, da bi ga poslušala. Naenkrat pa Jezus umolkne. Vse oči so bile uprte vanj v pričakovanju, kaj bo povedal. On pa je bil tiho in je nekam zrl. V vsej tisti množici je njegovo pozornost pritegnila sključena žena. Jezusove ljubeče oči so jo zagledale, čeprav je bila neopazna in je v množici predstavljala celo oviro, ker so ljudje morali paziti, da je ne bi pohodili. Evangelist Luka ne pove, ali je bila žena le slučajno v shodnici ali je kljub težki invalidnosti shodnico redno obiskovala. Glede na ostale podobne dogodke lahko domnevamo, da je ta sključena žena redno prihajala v Božjo hišo. Osemnajst let je bila sključena, osemnajst let trpljenja, bolečin, agonije in tudi pomilovanja in pikrih besed na račun njene hibe. Pa

vendar je prihajala v shodnico, da počasti Boga. Njena vztrajnost je bila poplačana, kajti napočil je dan, ko je stopila v sinagogo in je bil tam Jezus. Ko je odhajala od doma, je verjetno pričakovala le poglede pomilovanja in zbadljivke in še sanjalo se ji ni, kaj bo doživela. Da bo to dan, ki bo spremenil njeno življenje.

»Bila je sključena in se sploh ni mogla vzravnati.«

Ta žena je bila sključena, zla usoda jo je zvezala z duhom bolezni. Ni bila obsedena, ampak zvezana – sključena, kar je strašna bolezen. Kajti človek, ki je sključen, ne vidi drugam, kot le v tla. Ne vidi modrine neba, ne sončnega vzhoda ali zahoda, ne lune in prečudovitih zvezd na nebu, ne vrhov gora, krošnje dreves, ne ptic, ki letajo... Najhuje je, da ne more pogledati

bližnjega v obraz. Ne more se zazreti v njegove oči in se mu nasmehnuti. Vse, kar lahko vidi, so umazana tla. Ta žena se ni mogla vzravnati, če si je še tako želela. Noben zdravnik, noben zdravilec, noben šarlatan, nobena operacija, niti zdravila ji niso mogla pomagati, da bi se vsaj malo vzravnala.

Podobno bolan in sključen je tudi ta svet, saj je zvezan in obtežen z grehom. Greh je človeka tako zelo sključil in ukrivil, da z glavo že skoraj rije po tleh. Fizično resda še hodi pokončno, v duhu pa je zlomljen, sključen. Človek ne vidi in tudi ne zna več uživati v lepotah stvarstva. Namesto tega občuduje tehniko, ko ure in ure presedi pred televizijo, internetom, na mobitelu... In kot začarani so že majhni otroci ali osiveli starci, ki kot

zasvojeni buljijo v zaslone. Ne vidijo več lepote gora, drobnega cveta na polju, lepote metuljev, ptic, lepote neba... Človek ne zna več uživati ob ptičjem petju, ob žuborenju potočka, šumenju vetra, kot da je oslepel in oglušel za vse lepote, ki jih ponuja stvarstvo. In čeprav je zdravilcev, alternativ, šarlatanov, ki obljublajo marsikaj, vse več, svet ostaja vse bolj bolan in že toliko sključen, da se že duši v blatu in umazaniji tega sveta. Na obrazu pa kaže vedno bolj boleč in trpeč izraz.

Koliko hrepenenje po Bogu, Božji hiši in skupnosti je morala ta žena nositi v svojem srcu, da je takšna, kot je bila in kar je doživljala, vseeno prihajala v Božjo hišo. Ob poslušanju Božje Besede, je vsaj za trenutek našla tolažbo in moč, da ni obupala. Nekje glo-

boko v sebi je čutila, da če je komu zares mar zanjo, je to Stvarniku. Če tudi je bila vsem odveč in v breme, Bogu ni bila. Zato je tako rada prihajala v skupnost. Resda ni mogla peti, slaviti, dvigovati svojih rok, lahko pa je poslušala pridige, hvalnice in molitve in vse to premišljevala v srcu.

Ko jo je Jezus videl, jo je poklical k sebi in ji rekel: 'Žena, rešena si svoje bolezni.' Položil je nanjo roke in takoj se je vzravnala in slavila Boga.

Tudi ta dan je prišla v shodnico, a v vsej tisti gneči, se ni mogla pririniti naprej, da bi se lahko kam usedla, saj je morala paziti, da je ne bi kdo pohodil. Obstala je sredi tiste gneče in se trudila, da bi kaj slišala. Naenkrat je nastala tišina in vse oči so bile uprte v govornika, češ, zakaj je le umolknil. Tudi sama si je želela, da bi videla tega posebnega govorca, pa ni mogla. Na njeno presenečenje in na presenečenje vse množice je prišla do nje beseda, ki jo je poklicala naprej, beseda, ki je pobožala njeno izmučeno dušo.

»Ko jo je Jezus videl, jo je poklical k sebi.«

Kako to, da Jezus, ki je videl njeno sključenost in vso tisto množico, ni sam stopil do nje, saj bi se on sam mnogo lažje prirnil do nje, kakor ona do njega. Pa vendar, Jezus jo pokliče naprej. Ona sama je morala prisluhni in se odzvati temu klicu. Lahko bi si rekla: »Jezus, ti si zdrav in bi vendar ti mnogo lažje prišel do mene, kakor pa jaz do tebe. Kaj ne vidiš, kako trpim, da se komaj premikam.« Lahko bi si mislila kaj takšnega in ostala tam v množici, ampak ni. Ko jo je Jezus poklical, se je vsa množica začudeno zastrmela vanjo in se ji umaknila.

»Položil je nanjo roke in takoj se je vzravnala in slavila Boga.«

Pričakovali bi, da bo Jezus na dolgo in široko molil, krilil z rokami, vezal in izganjal demone, a je le položil nanjo roke in ji z nežnim glasom rekel: »Žena, rešena si svoje bolezni.« Aleluja! Kaj stori nežni dotik Jezusove roke! Slavim tega čudovitega Gospoda, ki ne gre mimo trpečih, ki se ne boji dotakniti gobavih, ki ga ni sram

obedovati s cestninarji, se ustaviti ob najrevnejši vdovi. V trenutku je ozdravil to sključeno ženico. Po osemnajstih letih se je lahko vzravnala in zazrla nekemu v obraz. Zagledala je najmilejši obraz in oči, ki so jo tako ljubeče gledale, da je iz nje takoj privrela hvalnica Bogu.

To ženo, čeprav je bila sključena, Jezus imenuje Abrahamova hči (op. ur.: Izraz Abrahamova hči se nanaša na Abrahama, ki je po stari zavezi živel v 18. stol. pred n. št., bil praoče Judov, sin Tare, mož Sare, stric Lota in ohranitelj vere v edinega Boga.). Ta žena je podoba človeštva, ki ni sključeno telesno, ampak duhovno, tako da ni več sposobno verovati v Boga. V Cerkvi ne vidi več nič lepega, ampak samo še slabo. Je polno kritike, godrnjanja, prigovarjanja. Težko se nasmehne. Zlu je uspelo zvezati človeštvo, tako da se ne more več vzravnati. Kaj so te vezi, s katerimi »hudemu« uspe zvezati toliko ljudi, da se ne morejo več dvigniti in slaviti Boga? Naj jih naštejemo le nekaj: prizadetost, skrbi, strahovi, predsodki,

razvade, samopomilovanje, godrnjanje, ogovarjanje... Na žalost je tudi na tem področju poplava raznih zdravilcev in šarlatanov, takih, ki prihajajo in obljublajo takojšnje rešitve. A kljub mnogim takim obljubam mnogi ostajajo sključeni. Vendar se večni in dobri Bog ozira na tiste, ki kljub sključenosti vztrajajo ter ponižno dolga leta prihajajo v skupnost, kakor je to počela ta sključena žena. To so ljudje, ki živijo v upanju, da dočakajo dan, ali tukaj ali v večnosti, ko se bodo Jezusove oči ustavile na njih in ko bodo zaslišali najmilejši glas, ki jih bo klical, naj izstopijo iz množice in pridejo k njemu. To so tisti, ki živijo v pričakovanju, da jim Bog pošlje Besedo, ki bo pobožala njihovo ranjeno in izmučeno dušo, in molijo, da Bog položi nanje svoje prebodene roke, ki v trenutku ozdravijo potrto dušo. To so zvesti, ki se veselijo Jezusovega pogleda in se veselijo skupaj z nebese in z vso Cerkvijo. Aleluja!

Tudi danes se – kljub prazničnim dnem, ko je vse razsvetljeno in okrašeno, ko se mize šibijo od dobrot, ko

je božič le še nekakšna folklor, ko se preprost človek kar izgubi v vrvežu množice, ki hiti po nakupih in zabavah, ko ni več časa za miren pogovor, molitev, branje Božje Besede, ko je vse usmerjeno le še v zabavo in pričakovanje novega leta, kot da bo novo leto odplaknilo vse slabo in prineslo samo dobro – Jezusove oči ustavljajo na sključenih, bolnih, trpečih, osamljenih, zapuščenih, izgubljenih, ki so v tem vrvežu neopazni, ali celo v napoto.

Jezus kliče, zato prisluhnimo njegovemu klicu. Ne glede na naš greh in ne glede na to, kako nas je življenje sključilo in opeharilo, se približajmo Jezusu, četudi se do njega priplazimo po vseh štirih, samo da se odzovemo njegovemu klicu.

Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in našli boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko. (Mt 11,28-30)

Tjaša Golobič

Spodbuda k veri

Vsaka stvar pod nebom ima svoj določeni čas. Je namreč čas pomladi in jeseni ter poletja in zime. Je čas vojne in čas miru. Je čas sajenja in čas ruvanja nasada. Je čas rojstva in čas smrti. Je čas smeha in čas joka. Je čas veselja in čas žalosti.

Kakšen je danes tvoj čas? Je to čas smeha in veselja? Potem se pridruži Davidu v Psalmu 103 in vzklikni: »Slávi, moja duša, GOSPODA, vsa moja notranjost njegovo sveto ime.« (Ps 103,1)

Morda je tvoj čas, čas žalosti in trpljenja. Potem so za te Jezusove besede: »Pridite k meni, vsi, ki ste obteženi in jaz vam bom dal počitek.« (Mt 11,28)

Ali pa je tvoj čas, čas negotovosti in vprašanj? Potem vzklikni, kot psalmist: »O GOSPOD, daj mi spoznati pot, po kateri naj hodim, kajti k tebi vzdijem svojo dušo!« (Ps 143,8)

gujem svojo dušo!« (Ps 143,8)

Je tvoj čas, čas bolezní in strahu? Poslušaj, kaj pravi tvoj Stvarnik: »Ne boj se, saj sem s teboj, nikar se plaho ne oziraj, saj sem jaz tvoj Bog. Okrepil te bom in ti pomagal, podpiral te bom z desnico svoje pravičnosti.« (Iz 41,10)

Vsak od nas se je kdaj v življenju znašel v stiski. In če je danes čas stiske, dovolimo Bogu, da zaceli naše rane.

Ne glede na to, v kakšnem času smo se torej znašli, naj naša duša kipi in slavi Boga. Kajti on je najvišji, vzvišen nad vse, saj je nad vsemi bogovi in nad vso zemljo.

Povzdignimo svoj glas v svoji molitvi in z veseljem pridimo pred Božji tron, da počastimo Boga.

In on nas bo ozdravil!

Dr. Daniel Brkič

Biti v Kristusu

Če je torej kdo v Kristusu, je nova stvaritev. Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo. (2 Kor 5,17)

Bral sem o majhnem in mladem volku, najdenčku, ki ga je lovec prinesel domov. Sčasoma se je obnašal kakor prijazen udomačen pes. Nekega dne, ko je odraščal, pa je gospodar komaj da ostal nepoškodovan, volk pa se je pridružil divjemu volčjemu krdelu. Zakaj? Zato, ker je imel naravo, lastnosti volka. Nikoli ni postal dober ali pa boljši volk. Podobno je tudi z našo človeško naravo. Ker smo se v dani nam svobodi odločili za greh, je naša narava padla. Padli grešni naravi ne pomaga izobraževanje, kultura, svetovanje, samopomoč, avtogeni treningi, zdravljenje, filozofija, teologija, psihologija, pedagogika, religija, duhovnost new age-a ... Tudi če bom za nekaj časa »dober, boljši ali pa najboljši volk«, se to ne obnese, ker bom še vedno volk. Nekaj časa vzdrži, potem pa uide izpod nadzora in pokaže svoj

pravi obraz. Vsi človeški napor – tudi tako razširjeni slogan, da »delam na sebi«, tehnike meditacije, joga, eksotične religije, zen budizem, guruji, pre-roki – dolgoročno ne pomagajo. Samo Bog Stvarnik lahko naredi vse novo. Ne le kakih obnov, popravkov, nadomestkov in izboljšav. Smešno je, kako hitro smo ljudje zadovoljni z manj kot nam daje Bog.

Včasih sem mimogrede pogledal TV oddajo Extreme Home Makeover, ki govori o celoviti preobrazbi doma. Družina lahko odide na oddih v kako letovišče, na počitnice, gradbinci in oblikovalci pa spremenijo hišo v dvorec, po želji stanovalcev. Takšno preobrazbo dela Bog v mojem življenju. Potrebuje samo mojo privolitev, vse ostalo pa je njegovo delo. Je Božja milost in ne moja zasluga. Akademik, doktor teologije, Pavel pravi: »Če je torej kdo v Kristusu, je nova stvaritev. Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo.« (2 Kor 5,17) Preučimo to vrstico po vrsti.

Če – pomeni pogojeno konjunkcijo. Gre za pogoj, ki vključuje mojo privolitev in odločitev. To ni prisila, ampak je

ponudba. **Kdo** – pomeni, da je lahko v to vključen vsakdo. Da ni izbrancev, ne posebne elite. Vsak je dobrodošel. In vse je brezplačno. **V Kristusu** – pomeni sfero, področje duhovnega ozračja, ki je Kristus. Kristus mora biti moj položaj. Živeti moram v Kristusu. Izraza »v Kristusu« ne smem nadomestiti z izrazom »v cerkvi, v zakramentih, v religiji, v svetnikih in priprošnjikih, v dobrih delih, v filozofiji, v teologiji ...« Kristus mora biti moja lokacija, če hočem biti nova stvaritev. Predlog »v« je odločilen, ker izraža moj položaj. Izjava »v Kristusu« je značilna za apostola Pavla, saj jo v svojih pismih uporabi kar 164 – krat. Če sem v Kristusu, potem sem prestopil iz kraljestva smrti v kraljestvo življenja, iz teme v luč. Gre za prestop iz starega Adama v novega Adama. Ostale religije tega ne poznajo. Budisti ne rečejo: »Če je kdo v Budi, je nova stvaritev.« Muslimani ne rečejo: »Če je kdo v Mohamedu, je nova stvaritev.« Judje ne rečejo: »Če je kdo v Mojzesu, je nova stvaritev.« Mormoni ne rečejo: »Če je kdo v Josephu Smithu, je nova stvaritev.« Tibetanci ne rečejo: »Če je kdo v

Dalai Lami, je nova stvaritev.« Baptisti ne rečejo: »Če je kdo v Billyju Grahmu, je nova stvaritev.« Rimokatoliki ne rečejo: »Če je kdo v papežu Frančišku, je nova stvaritev.« Protestanti ne rečemo: »Če je kdo v Martinu Luthru, je nova stvaritev.« Moj duhovni položaj mora biti v Kristusu, tako kot je riba v vodi, ptica v zraku, korenina v zemlji. Kristusa ne smem nadomestiti z ničimer in z nikomer drugim. Ne s čudežnimi kristali kot z najbolj urejeno materijo na svetu, ne s kakim kultom osebnosti. Kristusa ne smem nadomestiti celó niti z Devico Marijo, ker Sveto pismo to prepoveduje. Če hočem biti nova stvaritev, moram biti samo v Kristusu. Kristjan je vedno v dveh področjih – v Kristusu in v svetu. Čim izstopim iz Kristusa, stopim v nevarno področje. Naj to osvetlim z ilustracijo: Zgodba govori o moškem, ki je doživel brodolom in se rešil na samotni otok. Odločil se je napisati sporočilo, da bi ga kdo našel. Sporočilo je dal v prazno steklenico, ki jo je zaprl, in steklenico vrgel v morje. Tako je njegov SOS dosegel obalo in so ga rešili. Zakaj? Zato, ker je bilo sporočilo v steklenici, steklenica pa v

morju. Če bi prišla voda v steklenico, bi utonila. Kot kristjan sem v morju sveta, kar bi me pogubilo, če ne bi bil tudi v Kristusu, tako kot je bilo sporočilo v steklenici. Tak položaj je moja edina rešitev. Paziti moram, da bom jasno in čitljivo sporočilo svetu in da voda ne prodre v zaprto steklenico mojega srca.

Potem apostol Pavel nadaljuje in zapiše, da je tak, ki je v Kristusu, **nova** (gr. kainos) **stvaritev** (gr. ktisis) – kar pomeni, da se novost ne naša le na kvaliteto, na kakovost, ampak predvsem na bit. Kaj pa je bit? Bit je ontološko tisto, kar opredeljuje kaj, da je to, kar je. Če sem v Kristusu, je moja bit nova, pa ne le površinsko. Novo je moje bistvo (esenca), nova je moja narava in nov je moj obstoj. Moram biti tisto, kar me opredeljuje, da sem to, kar sem. Če se po Kristusu imenujem kristjan, moram to tudi opravičiti. Zgodovina govori o obtoženem vojaku, ki so ga pripeljali pred sodišče Aleksandra Velikega. Vprašal ga je: »Kako se imenuješ?« Vojak pa je odgovoril: »Ime mi je Aleksander.« Vojskovodja ga je še enkrat

vprašal in obsojeni vojak je ponovil: »Aleksander mi je ime.« Zdaj je postal slavni Aleksander Veliki jezen in ga je še enkrat vprašal, kako se imenuje. Vojak pa je vnovič odgovoril: »Aleksander mi je vendar ime.« Nato pa mu je vladar rekel: »Praviš, da se imenuješ Aleksander. Spoznan si za krivega in boš kaznovan. Za drugič pa premisli, kar ti pravim – spremeni svoje življenje ali pa svoje ime, kajti nihče ne more nositi imena Aleksander, kakršno je moje, če se obnaša tako, kot se obnašaš ti!« Mnogokrat se kristjani obnašamo ne vredno imena Kristus, zato moramo postati nova stvaritev ali pa zamenjati ime kristjan. Ne bodimo slaba propaganda za Boga. Naš način življenja mora biti mikaven in privlačen za okolico. Zato nas Božja Beseda svari: »Sicer pa so dela mesa očitna. To so: nečistovanje, nečistost, razuzdanost, malikovanje, čaranje, sovrašstva, prepirljivost, ljubosumnost, jeze, častihlepnosti, razprtije, strankarstva, nevoščljivosti, pijančevanja, žretja in kar je še takega. Glede tega vas vnaprej opozarjam, kakor sem vas že opozoril: tisti, ki počenjajo takšne stvari, ne bodo

podedovali Božjega kraljestva. Sad Duha pa je: ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blágost, dobrotljivost, zvestoba, krotkost, samoobvladanje. Zoper te stvari ni postave. Tisti, ki pripadajo Kristusu Jezusu, so križali svoje meso s strastmi in poželenji vred.« (Gal 5,19-24)

Iz korenine novorojene biti raste novi sad Duha, ki pa je ljubezen. To je verodostojni dokaz, da imam novo bit. Jaz ne postajam dober, boljši ali pa najboljši, ampak v bistvu postajam podoben Kristusu. Moja duhovna genetika (DNK) je nova. Zato imam nov smisel in novo življenje. Takšne moči za spremembo substance nima nobena druga religija, nobena duhovna alternativa in nobena oseba, razen Kristus. Gre za novo rojstvo od zgoraj, iz Boga. (Jn 3,3-6) To je Jezus razložil duhovniku Nikodému. Ni pa iz njega izganjal demonov religije, tradicije, duhovne mlačnosti, starih grehov, niti ni vezal hudiča. Bog zagotavlja, da je vsak, ki je v Kristusu, nova stvaritev. Vse mora postati novo, ker tisti, ki sedi na prestolu pravi: »Glej, vse delam novo!« (Raz 21,5) Bog,

ki je veččen, večno dela vse novo, zato krščanstvo ni dolgočasno. In tudi večnost v nebesih ne bo dolgočasna, ker naš Bog ni z dolgočasen. Sveto pismo govori o novih nebesih, o novi zemlji, o novem Jeruzalemu, o novem imenu, o novem vinu v novih mehovich, o novi pesmi, o novem stvarjenju, o novem vstajenju, o novi zavezi in o novi zapovedi: »Ljubi Boga in bližnjega kakor samega sebe!« Vsakdo, ki je v Kristusu, postaja nova stvaritev. Pravi kristjan je samo tisti, ki je v Kristusu. Pred tem je vladal kaos in nered, strah in obup, napačen način mišljenja in življenja, napačne vrednote in prioritete. Namesto pravičnosti je vladala krivičnost, namesto ljubezni je vladalo sovraštvo, namesto odpuščanja je vladalo maščevanje, namesto poštenosti je vladala goljufija, namesto resnice je vladala laž, namesto čaščenja Boga je vladalo preklinjanje, namesto iskrenosti pa je vladala zahrbtnost ... Vse to je sad starega grešnega človeka v Adamu, ki mora biti s Kristusom razpet na križ, ne pa stvar izganjanja demonov. To je krivoverstvo. Apostol Pavel je jasen, ko zapiše, naj sem v Kristusu in bom

nova stvaritev, ne pa, naj v tem vidim priložnost za izganjanje demonov oziroma za vezanje hudiča.

Resnična zgodba govori o teologu in patristu Avguštinu iz Hipona (354 - 430), ki je živel pred svojim spreobrnjenjem v krščanstvo zelo umazano, divje, grešno, sprevrženo in nemoralno življenje. Znan je bil kot uživač ostudnih grehov. Po svoji spreobrnitvi je šel nekoč v mesto Rim po opravkih. Slučajno se je srečal tudi z razvpito žensko, s katero je počenjal nečastna in prostaška dejanja. Ko ga je zagledala, je začela na ulici glasno vpiti: »Avguštin! Avguštin! Avguštin!« On pa se je obrnil in ji rekel: »Ampak to nisem jaz. Stari Avguštin je umrl, jaz sem zdaj nova stvaritev v Kristusu!« To je bila tudi zgodba apostola Pavla. Bil je grešnik, preganjalec Cerkve, farizejski dvoličnež, iz katerega je religija naredila hinavca. A je postal nova stvaritev v Kristusu. Kdor je v Kristusu, postane nova **stvaritev** (gr. ktisis) – kar pomeni nekaj, kar pred tem ni obstajalo. Ne gre za popravek, korekcijo, predelavo, izboljšavo, obnovo starega, ampak za novo bit.

Ne gre za evolucijo, ampak za stvarjenje. Grški izraz »ktisis« je primerljiv hebrejskemu glagolu »barah«, ki pomeni »ustvariti iz nič« in ga najdemo v 1 Mojzesovi knjigi 1,1: »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.« Zato apostol Pavel zapiše: »Njegova stvaritev smo, ustvarjeni v Kristusu Jezusu za dobra dela; zanje nas je Bog vnaprej pripravil, da bi v njih živeli.« (Ef 2,10) Bog dela vse novo. »Saj ste slekli starega človeka z njegovimi deli vred in oblekli novega, ki se prenavlja za spoznanje, po podobi svojega Stvarnika.« (Kol 3,10) »Kajti niti obreza nič ne velja niti neobreza, ampak nova stvaritev.« (Gal 6,15)

Potem pa apostol Pavel nadaljuje in zapiše: »Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo.« Pa poglejmo še to. **Staro** – pomeni vse tisto, kar je bilo, preden smo sprejeli Kristusa. Apostol je to zapisal z grško besedico »archaios«, s čimer sega na začetek, ko smo bili brez Boga, v čas stare kače, hudiča. To so vsi naši sebični motivi, umazani interesi, predsodki, pogledi, stališča ... Toda vse to je

minilo (gr. *parerchomai*) – in to v trenutku, ko sem se odločil sprejeti Kristusa in ga priznati za svojega Odrešenika in Gospoda. »Kdor koli bo klical Gospodovo ime, bo rešen.« (Rim 10,13) Kajti: »Če boš s svojimi usti priznal, da je Jezus Gospod, in boš v svojem srcu veroval, da ga je Bog obudil od mrtvih, boš rešen. S srcem namreč verujemo, z usti pa izpovedujemo vero, in tako smo deležni odrešenja.« (Rim 10,9-10) Vera ni praznoverje, ampak temelji na zaupanju. Na letošnjem dopustu sem med branjem naletel na kratko, a nadvse poučno zgodbo o pustolovcu, akrobatu, Charlesu Blondinu, ki je leta 1859 kot prvi človek v zgodovini hodil po nategnjeni vrvi nad niagarskimi slapovi. Več tisoč gledalcev je gledalo, kako je lovil ravnotežje na 300 metrov dolgi vrvi, 60 metrov nad prepadom podivjane vode, in to brez varnostnih pasov in mreže. Po vrvi je hodil s hoduljami, po njej pa je vozil tudi polno samokolnico. Gledalce je vprašal, ali verjamejo, da lahko po tej vrvi vozi v samokolnici tudi ljudi. Množica je glasno pritrdila. Potem je isto vprašanje postavil enemu izmed

svojih navijačev in tudi ta mu je pritr dil. Zato ga je izzval: »Ali se potemtakem upate sestiti v samokolnico, da vas po tej vrvi prepeljem na drugo stran?« In navdušenja je bilo takoj konec. Možakar je zavrnil in odklonil sodelovanje. Resnična zgodba mi je dala misliti glede razlike med teoretično in praktično vero v Boga. Vprašal sem se, kakšno je moje zaupanje v Boga? Ni težko trditi, da sem kristjan, dokler varno sedim v cerkveni klopi in mi gre vse dobro. Resnično zaupanje v Boga pa se pokaže takrat, ko je na preizkusu moja vera. Ni dovolj o Bogu samo veliko vedeti; moram ga tudi osebno poznati. Gre za vprašanje, ali je vera tudi moj življenjski stil? Mahatma Gandi je izjavil: »Vaš Kristus mi je všeč, niste pa mi všeč vi, kristjani, ker niste podobni Kristusu.« Drugi namreč lahko verjamejo v Kristusa samo toliko, kolikor temu kot kristjan ustrezam jaz. Nekdo se je lepo izrazil, ko je rekel: »Ne govôri mi, da imam prijatelja v Jezusu, dokler mi nisi najprej prijatelj ti.« Verovati pomeni zaupati. Ne gre za vprašanje, ali Bog obstaja ali ne. Gre za vprašanje, ali lahko Bogu zaupam in ali je vera v Boga

uporabna? Filozofi govorijo o veri v obstoj Boga, kristjani pa govorimo o veri, ki zaupa Bogu. Vera kot zaupanje je temelj, vendar šele ljubezen naredi vero popolno in živo. Kajti večja ko je ljubezen do nekoga, večje je tudi zaupanje vanj. To je potrdil tudi apostol Pavel, ko je zapisal, da ljubezen vse veruje. Zato je tistemu, ki se je zares predal Bogu, vseeno, ali ga Bog vodi skozi trpljenje ali skozi radost. Vprašanje ni, ali je verski nauk lep, prijeten za ušesa in za oči, ampak ali je resničen. Kajti ko se podam v kak kraj, ne sprašujem toliko o tem, ali gre pot skozi lepo podeželje, ampak če je pot prava.

Potem pisec končuje: »Glej, nastalo je vse novo.« **Glej** – pomeni izraz navdušenja, presenečenja in veselja. Gre za kratko, a odločilno besedico. »Poglejte, to je vendar nemogoče, a se lahko vseeno zgodi!« »Ne spominjajte se prejšnjih reči, ne mislite na nekdanje reči. Glejte, nekaj novega storim, zdaj klije, mar ne opazite? Da, speljal bom pot skozi puščavo in reke skozi pustinjo.« (Iz 43,18-19) Glej, vse je **ново** (gr. kainos) – kar

označuje novo bit, s tem pa novo kakovost, novo predanost, novo obnašanje, nove odločitve, nov način mišljenja, nova stališča, nove načrte, nove namene, nove želje, novo družbo, nove prijatelje, nove prioritete, nove vrednote, nov značaj, novo srce. Apostol Pavel je to lahko napisal, kajti na nekem ovinku pred Damaskom je postal tudi on nova stvaritev v Kristusu. Tam in tudi kasneje ni iz njega nihče preganjal demonov judovske religije, stare farizejske tradicije, duhovnega čarovništva in manipulacije, da bi bil osvobojen in bi postal novo bitje, čeprav je bil po vsem tem znan. Nasprotno, to se je zgodilo zato, ker je bil apostol Pavel v Kristusu. »Če je torej kdo v Kristusu, je nova stvaritev. Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo.« (2 Kor 5,17) Zaradi tega, ker je svojega starega človeka križal s Kristusom na križ, je lahko rekel: »Ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni.« (Gal 2,20) Kako mikaven, a usodno nevaren duh prevare se plazi po Cerkvah in iz vernikov dela izganjalce demonov in vezalce hudiča, namesto da bi bili v Kristusu. Tako zavedeni pa odgovor-

nost za svoje grehe prelagajo na hudiča, s čimer svoje grehe opravičujejo, in zaslepljeni kot so, ostajajo še v večjih grehah. Apostol Pavel ne govori o demonologiji, ampak vedno samo o kristologiji.

Znana konservatorica Rebecca McLain, ki je obnavljala umetniške slike, je brezupno zrla v znano oljno sliko. Na sliki je hotela odstraniti umazanijo z laka. Videla je škodo, ki so jo naredili nestrokovnjaki, ko so sliko čistili z napačnimi sredstvi in praški, ker niso cenili umetnine. Če se dovolj ne cenim, bom dovolil, da me čisti kdor koli in s čimer koli. Da mi prodaja različna čistilna sredstva in na meni služi, ko z mano manipulira. Ampak najboljši in preverjeni strokovnjak za čiščenje umazanije duše je Jezus Kristus. On ni šarlatan. Njegovi motivi so čisti, iskreni in pošteni. Samo on dela vse novo. »Če je torej kdo v Kristusu, je nova stvaritev. Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo.« Prodajalec nepremičnin v Londonu, gospod Lindsay Clegg, je zapisal, kako je prodal neko posest. Stavba je bila dlje časa prazna. Vandali so razbili okna, poškodova-

vali fasado, okoli pa so navozili odpadke in smeti. Ko je prodajalec našel zainteresiranega kupca, mu je rekel, da bo vse popravil; razbita okna, poškodovano fasado, da bo stene prepleskal, očistil okolico in pobral odpadke. Kupec pa mu je rekel: »Pozabite na obnovo in na vsa popravila. Dotrajane in poškodovane hiše vam ni treba vzpostaviti v prvotno stanje, da bi bila dobra ali pa boljša; škoda časa in stroškov. Ko bom jaz kupil ta prostor, bom hišo zrušil do tal in na njenem prostoru zgradil novo stavbo, ki bo edinstvena. Jaz ne kupujem te hiše, ampak lokacijo za novo hišo.« To dela Bog Stvarnik. Njemu je vse mogoče. Ni se mi treba polepšati, da bi mu bil všeč. Da bi dobil njegovo naklonjenost. On želi prostor mojega srca. V njem želi zgraditi nekaj novega, najlepšega, edinstvenega in občudovanja vrednega. V meni vidi najlepšo lokacijo, za katero je bil pripravljen plačati največjo ceno. Vse, kar je potrebno je to, da sem v Kristusu. Če hočem imeti novo bit, moram biti v Kristusu. »Če je torej kdo v Kristusu, je nova stvaritev. Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo.«

»STAREJŠI KOT SEM, MANJ VERJAMEM, DA MODROST PRIHAJA Z LETI.«

(ANONIM)

»ENI LJUDJE DELAJO IN NE MISLIJO, DRUGI PA MISLIJO IN NE DELAJO.«

(NICCOLO UGO FOSCOLO)

»VSI IMAMO KDAJ NEUMNE MISLI, A LE MODRI JIH ZNAJO ZAMOLČATI.«

(WILHELM BUSCH)

»VZGOJA UMA BREZ VZGOJE SRCA NI NOBENA VZGOJA.«

(ARISTOTEL)

»MODER ČLOVEK VARČUJE S ČASOM IN BESEDAMI.«

(FRANCOSKI PREGOVOR)

»LJUBIM MODROST, BOLJ KOT ONA MENE.«

(LORD BYRON)

»V PREMISLEKIH BODI PODOBEN POLŽU,
V DEJANJIH PTICI.«

(SLOVENSKI PREGOVOR)

»BOLJE JE VEDETI NEKAJ VPRAŠANJ,
KOT POZNATI VSE ODGOVORE.«

(LEONARD O. PELLICER)

»PAMETNI LJUDJE SI PRIHRANIJO TUDI KAJ ZA JUTRI
IN NE TVEGAJO, DA BI NOSILI VSA SVOJA JAJCA V ENI KOŠARI.«

(MIGUEL DE CERVANTES)

VODE POČITKA

REVIJA ZA **EVANGELIJSKO DUHOVNOST**

Izdajatelj:

Evangeljska cerkev "Dobrega pastirja" Novo mesto

Trdinova ulica 27, p.p. 47,

8001 Novo mesto

Matična številka: 5811309000

Elektronski naslov: evc@siol.net

Ureja uredniški odbor.

Urednik: Peter Golob

Odgovorni urednik: dr. Daniel Brkič

Jezikovni pregled, oblikovanje in grafična priprava:

Evangeljska cerkev "Dobrega pastirja" Novo mesto

Portretne fotografije: Damjan Kozjan

Digitalni tisk:

Špes, grafični studio, d.o.o.

Naslov uredništva in naročila:

Revija Vode počitka

Evangeljska cerkev "Dobrega pastirja" Novo mesto

Trdinova ulica 27, p.p. 47,

8001 Novo mesto

Kontakt (dr. Daniel Brkič):

telefon: 07/334-13-41

gsm: 041/373-505

elektronski naslov:

evc@siol.net

Informativna vrednost revije Vode počitka je 2€.

Revija se financira s prostovoljnimi prispevki in z darovi. Prevodi, prispevki, lektura, oblikovanje in vsa priprava za tisk so brezplačni.

Prostovoljne prispevke za stroške izdelave, tiskanja, distribucije, promocije in ostalih potreb lahko prispevate tudi na transakcijski račun pri NLB št.: 0297 0009 2053 359, prejemnik Evangeljska cerkev Novo mesto, Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto, namen – dar za Vode počitka.

ISSN (tiskana izdaja):

1855-2854

ISSN (spletna izdaja):

1855-2862

UDK: 274(497.4)

Revija Vode počitka je na voljo tudi v digitalni obliki na spletni strani Evangeljske cerkve »Dobrega pastirja« Novo mesto:

www.evangeljska-cerkev-nm.si

Svetopisemska besedila so vzeta iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 2003 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane. Razen če ni ob navedku zapisano drugače.

